

Iz Kozjanskega okraja. (Tagespošta) poroča, da je srenja Podčetrtek, — razun dveh cerkvenih ključarjev — Miheličev protest zoper slovensko uradovanje in slov. šole na državni zbor podpisala. Kolikor smo zamogli poizvedeti, je to poročilo neresnično. Eden izmed ključarjev je župan. Brez njegovega vedenja srenjski odbor ne more in ne sme o takih predmetih sklepati, pa tudi župan brez vedenja odbora ne podpisati. To zamore le sv. Emski župan, ki mu ni treba ne pisati ne misliti — to stori vse njegov pisar, ki je ob enem Tagespoštni dopisun. — Iz zanesljivega vira vemo, da je v Podčetrku za Miheličev protest podpise beračil tamošnji nadučitelj — Schulmann. Podpisalo ga je četvero — ako ne več, in to sami trdi Nemci. 1. Schulmann, rojen v Kamci. Slovenščina se mu je davno pristudila, ime „Flicker“ si je dal spremeniti v „Schulmann.“ On prosi, da bi slovenske otroke nemški podučeval menda zato, ker slovenski ne zna. Ako je to res, naj jo pobriše na Nemško — v Podčetrku ga ne bo nikdo pogrešal. 2. Sigismund Vaculik, apotekar, 3. Dr. Aleks. Vaculik, zdravnik. — Podpisala je njegovo ime njegova žena Matilda. Ta dva brata sta v Podčetrku obogatela — od slovenskih in hrvaških žuljev. Ta lastnost ju naj bolje sposobna dela za nemštvo. Ta dva brata se vedeta o raznih priložnostih kot velika prijatelja slov. ljudstva; ta dobrotljivost je njima pripomogla do lepega premoženja. Njino ime pa v resnici nima nemškega glasa. Po etimologiji bi smeli soditi, da so Vaculiki v tisti deželi doma, od koder pridejo vbogi rokodelci na Slovensko piskrov vezat. 4. Jakob Koscher usnjar, trd Nemeč, ki komaj svoje ime podpiše. Schulmann—Flicker—Vaculik—Koscher, to so Podčetrteški Nemci! Nobenemu Nemcu se na Slovenskem ni krivica godila; da se pa narodni odpadniki drznejo v imenu Slovencev slovensko narodnost tlačiti — je odevč, posebno od ljudskega učitelja!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Nemci in Magjari so zadovoljni, da je Kallay imenovan za vzajemnega finančnega ministra in ob enem za vodjo civilne uprave v Bosni in Hercegovini. Prav imajo. Saj je uže l. 1877 pravil, kako se Slovonom s pomočjo zasedanja Bosne najleži neprilike delajo. — Minister Konrad bil je nedavno od liberalcev odstavljen, pa bi se gotovo še kesali, ko bi jim se ustreglo; kajti minister Konrad je vendar njihov mož, kar posebno Slovenci le preveč čutimo. Nemški profesorji razsajajo kot politični agitatorji, kakor pod Stremajerjem. — Deželni zbor štajerski imel je do sedaj 2 seji. V prvi je naš poslanec dr. Dominkuš se pritožil, zakaj nemška večina slovenskih poslancev ne pusti v nobeden važnejših odborov, kar se prav slabo strinja s večnim

upitjem, češ Nemce na slovenskem Štajerskem zatirujejo. Besede so pomagale; kajti v drugi seji bili so Slovenci prvokrat izvoljeni v finančni odbor, ki drži deželno mošnjo v rokah (izvoljen je bil dr. Dominkuš), v šolski odbor (Fr. Snideršič), v peticijski odbor (J. Žolgar) in v odbor za stran uprave v Slatinskih toplicah (Dominkuš in Radaj), v velevažnem kulturnem odboru pa ni noben Slovenec. Tretja seja boče v soboto. — Na Dunaji zboruje komisija mož, ki imajo kedaj nasvetovati, kde bi se dalo kaj prihraniti, da bi menje državnih stroškov bilo: čuti je, da bodo nasvetovali razpust več namestnij. deželnih vlad, okrajnih glavarstev, nekaj nadsodnij. — Ljubljanskemu slovenskemu županu v čast bil je v nedeljo sijajen banket (obed), pri katerem se je ministru grofu Taafeju sklenola in takoj odposlala zaupnica, za katero se je minister tudi precej zahvalil. — Na Moravskem okolo Bretislava delajo še skrivni požigalci grozen strah, zaporedom gori, v nekej vasi je pogorelo 60 hiš. — V ogerskem državnem zboru je jud Wahrmann opsoval znanega poslanca Istoczyja, ki dela na to, da bi se judi iztirali iz Ogerske pa iz vse Evrope. Istoczy je tirjal preklica in nezadobivši ga loputne juda okolo ušes. Sedaj se potegnejo vsi liberalci za juda in predsednik pokrega Istoczyja. Ta pozove Wahrmannu v dvboj. Blizu Erczyja ob Donavu iz pištol drug v drugega vstrelita, pa nobeden ni zadet.

Vnanje države. Stari prusko-nemški cesar Viljelm ućakal je izrednih dogodkov. Postal je pradedek, ter pri krstu držal pravnućića. Stali so toraj okolo krstnega kamna praded Viljelm in njegova žena, dedec cejarjević Friderik in njegova žena, oća princ Viljelm in mati, tedaj bili so vsi 4 rodovi živi navzoći. Ruski car je slovo dal ministru Ignatijevu; veselijo se tega vsi Judi in Nemci. Pravoć je, da je nemški Bismark silil na odstavljenje Ignatijeva. Tega naslednik je grof Tolstoj. General Črnajev poslan je v Samarkand, Skobeljev pa v Minsk. Sleduji dobil je nalog mesta Ljublin in Kovno spremeniti v velike trdnjave. — Srbski liberalci so iztopili iz skupštine; ta ni bila več sklepčna, razpisale so se nove volitve, a pri teh so bili vsi liberalci zopet izvoljeni. — Garibaldi vendar niso sežgali, kakor je naročil, ampak so ga navadno pokopali, v Rimu so pristaši njegovi napravili svečanost pa so se stegli z nasprotniki. — V Egiptu je prišlo do krvi preli-vanja, nek italijanski delavec in greški potepuh sta v Aleksandriji z nožem napala nekega Araba, to je bilo povod tepežu in groznej rabuki. Mrtvih je okolo 200 in ranjenih, med temi blizu 70 Evropeev. Arabi egiptovski so razkaćeni; Arabi-paša pa jim je glavač, s katerim tudi sultanov poslanik Derviš-paša vleće. Obadva sta dala v Aleksandriji šance navoziti, kanonov navreti in 12.000 vojakov zbrati. Vsled tega se Engleži in Francozi ne upajo iz brodovja streljati v Aleksandrijo.

Sploh Francozi in Engleži so v hudih zadregah; ne upajo ne naprej, ne nazaj. — Grki se tudi pripravljajo na boj in uže podpirajo upor Krečanov zoper Turka. — Italijani se prav čudno obnašajo in komaj prekrivajo svoje veselje, da so Francozi in Engleži v Egiptu svojo breco dobili.

Za poduk in kratek čas.

Podsreda.

V kozjanskem okraji nabaja se občina in trg po imenu Podsreda. Občini pripada trg in srenja Gradiše. Trg ima 81 hiš in 628 prebivalcev po predzadnjem štetju, z Gradišem vred pa na 1985 oralih zemlje 104 hiše in 811 duš. Skoz trg držijo 3 ceste.

Prva pelja proti Kozju, druga v št. Peter, tretja v Koprivnico in dalje v Reichenburg. V Podsredi imajo c. k. pošto, zdravnika, 2 razredno nemško-slovensko šolo in farno cerkev s farovžem. Cela župnija šteje 2100 duš v občinah Podsreda, Pečice in Gorjane.

Farna cerkev je nekdaj stala na pokopališču ob skrajnem severnem konci trga pa jo je l. 1798 požar tako oškodoval, da so 50 korakov proč od pokopališča proti južnej strani pozidali novi hram božji. Poslopje v letih 1800—1806 postavljeno je precej lepo, toda znotranja oprava se menje odlikuje.

Veliki altar sv. Janezu krstitelju posvečen dobil je l. 1868 nov tabernakelj. Krstni kamen je iz črnega marmorja sekan. Orgle so od l. 1822 ter štejejo 10 registrov. Zvonik so tudi l. 1822 vzdignoli in s plehovino pokrili. V njem visijo 3 zvonovi, 23 $\frac{1}{2}$ centa težki, katere je celjski zvonar Steinmetz l. 1806 vliil. Podružnic pripada fari 5: sv. Ožbalt na Pečicah, Mati 7 žalostij na sv. gori, sv. Ana na sv. gori, sv. Mohor in Fortunat na sv. gori in kapela sv. Filipa in Jakoba v gradu Podsredskem.

Staro farno cerkev na pokopališču so podrli in pozidali mrtvašnico, katerej so vzdali nagrobni kamen l. 1731 umrle Eleonore Barbin, rojene grofinje plem. Waxenstein. Okolica hranjuje mnogo lončarske ilovice, peščenega kamenja pa tudi premoga vendar v tako pičlej množini, da se ne splača kopati ga. Občina poseda 24 oralov pašnika in 27 oralov gozda. Sejmov je na leto sedem: soboto pred tiho nedeljo, 3. maja, binkoštno soboto, 24. junija, na sv. Matejevo, 18. oktobra in 19. novembra.

Posestnik gradu in grajščine v Podsredi je sedaj knez Hugon plem. Windischgrätz. Grajščina je precej velika: 23 oralov njiv, 64 oralov travnika, 29 pašnika, 51 oralov gošče in 1836 oralov gozda.

Tega je toraj največ. Žgejo veliko ogelja in v cigoncah se ožge vsako leto mnogo in prav izvrstne opeke ali ciglov.

Grad je uže staro poslopje pa dobro ohranjeno. Ima 18 soban in 3 velike kleti. Kdo da je grad pozidal in kedaj, to ni znano. Prvi grajščak se imenuje l. 1273 nekov Meinhard von Herberg (Podsreda) pa njegova soproga Irmengard, ki sta nekoje svojih pristav blizu Laboda na Koroškem bila sporočila nunske mu samostanu v Mahrenbergu.

V letih 1291, 1317 in 1320 omenja zgodovina nekšnega Friderika, l. 1320 Seifrieda in Ulrika in l. 1363 Engleina kot grajščake Herberške ali podsredske. Vendar slednji so le ime takāno imeli, lastništvo pa je bilo uže pri drugih rodbinah. Kajti l. 1264 je Henrik plem. Schärffenberg v Mariboru dobil pravdo zoper gosp. plem. Lengburg ter vsled tega postal lastnik grajščine v Podsredi. Poznejši lastniki so bili: Herman plem. Kranichberg, Henrik škof Krški na Koroškem; baron Saneški, grof Friderik celjski l. 1441, dalje l. 1490 Pankracij plem. Auersperg, l. 1497 Jurij Schnitzenbaumer, l. 1547 Martin Gillig, l. 1569 Gašpar baron plem. Herberstein, l. 1670 grof Erazem plem. Tattenbach, l. 1681 grof Barbo, l. 1730 baron Afaltrern, l. 1789 baron Lazarini, od katerih je posestvo kupil Verijand knez Windischgrätz.

Smešnica 24. Nek potnik vpraša na cesti došlega fantiča, koliko ur, da še je do bližnjega mesta. „Bi vam ne znal na tenko povedati, koliko da jih je“, odgovori fantič, toliko jih pa gotovo je, kolikor je hiš ob cesti, in še več, ker pri neki hiši imajo celo po dve uri.“

Ivan Duh.

Razne stvari.

(Telegram.) Ptuj dne 14. junija. Znani nemčur Dr. Michellitsch je snoči po polnoči v kavarni „Europa“ v družbi svojih prijateljev natakarka Pogačnika, črevljarja Grabarja, usnarja Janežiča, sedlarja Mahalko, mirnega Slovenca, s pestjo v obraz vdaril, ker ni hotel pomagati peti „Wacht am Rhein“.

(Tabor v Celji) je vlada prepovedala. Slovenci se toraj nadejamo, da tudi nemški „Partei-tag“ ne bode dovoljen.

(Srenjski pisac) v Brezji je brez županovega vedenja in volje podpisal na Mihaličevo prošnjo imena večih Slovencev pa tudi nemčurjev ter odposlal. Pisac je vrlo slovenskega očeta sin. Sram ga bodi tem bolje!

(Sv. Lenartski poštar) v Slovenskih goricah je dolžen do $\frac{1}{2}$ l. ure vse ljudem izročiti, kar po pošti pride. Dosedanjemu kujanju je konec storjen.

(Od Gaberka pri Šoštanji) se nam piše, da letina ondi dobro kaže; slana in toča ni škodovala veliko. Marija Zajčeva je znorela, da jo morajo čuvati; Treza Videmšekova pa je tri deklice porodila, ena je od krsta domov umrla.